

Ev hanımlarına yaptırılan eldiven parmak aralarının kesim işi nedeniyle yapılan ödemeler (hizmet sözleşmesine dayalı olarak işçi - işveren ilişkisi doğuracak şekilde yaptırılması durumunda) ücret kabul edilerek tevkifat yapılması gerektiği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.16.16.01-GKV-2010-9
Tarih	12.05.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GELİR GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.16.16.01-GKV-2010-9

12/05/2010

Konu : Ev hanımlarına yaptırılan eldiven kesim işi karşılığında yapılan
ödemelerden yapılacak gelir vergisi tevkifat oranı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, şirketiniz tarafından çok amaçlı olarak kullanılan eldivenlerin imalatı, dikimi, kesimi ve yarı mamül hale getirilmesi faaliyetiyle iştigal edildiği, makinelerle dikişi yapılan eldivenlerin parmak aralarının kesilmesi işinin, kendi evlerinde makas kullanılmak suretiyle ev hanımlarınca yapıldığı belirtilerek, ev hanımlarına bu iş karşılığında yapılan ödemeler üzerinden hangi oranda gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hususunda bilgi talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanacakları da maddede bentler halinde sayılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde, "Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muaflıktan faydalanmaya engel değildir." hükmü yer almakta olup, maddenin mülga ikinci fıkrasından sonra gelen üçüncü fıkrasında, ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usûlde Gelir Vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacakları açıklanmış, son fıkrasında da "Bu muaflığın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur." denilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 264 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "2.2. Esnaf Muaflığı Kapsamında Evlerde Üretilebilecek Ürünler" bölümünde, anılan bentte sayılan emtianın imali için ödenen hizmet bedellerinin de ücrete ilişkin unsurları taşımamak kaydıyla, bu bent kapsamında değerlendirileceği açıklanmıştır.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61 inci maddesinde "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar ile tevkifata tabi tutulacak ödemeler belirtilmiş, 13 numaralı bendinde esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden (2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca)

a) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden % 2,

b) Hurda mal alımları için % 2,

c) Diğer mal alımları için % 5,

d) Diğer hizmet alımları (a, b ve c alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır) için % 10,

oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, eldiven parmak aralarının kesim işinin, bir hizmet sözleşmesine dayalı olarak işçi - işveren ilişkisi doğuracak şekilde yaptırılması durumunda, yapılan ödemelerin ücret kabul edilerek Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre vergilendirilmesi gerekmekte olup, aksi takdirde ise söz konusu işin ev hanımları tarafından evlerinde yapılması Kanunun 9/6 bendi kapsamına girdiğinden, bu kapsamda yapılan ödemeler üzerinden 94/13/a maddesi uyarınca %2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026